

Vraag & Antwoord

Specialisten in het vreemdelingenrecht geven antwoord op vragen uit de praktijk.

Kan mijn zoon in Nederland komen voetballen?

De vragendienst kreeg afgelopen zomer de vraag van een Braziliaanse oud-profvoetballer gemaïld, die in het verleden zelf in Nederland heeft gevoetbald bij, laten we zeggen Feyenoord. Toen hij daar vijftien jaar geleden speelde, woonde hij met zijn gezin in Rotterdam. Hij is getrouwd met een Braziliaanse vrouw en hun zoon is daar toen geboren. De vader is vervolgens na drie jaar, nog voor hij kon naturaliseren, met zijn gezin vertrokken naar Polen, om daar zijn voetbalcarrière voort te zetten. Momenteel woont het gezin in Brazilië. De zoon is nu zestien jaar en wil trainingen en een stage volgen bij een Nederlandse voetbalclub, laten we zeggen Ajax. De club wil hem wel graag hebben voor de jeugdselectie.

Hij is ter voorbereiding met zijn vader in de vrije termijn voor een stage naar Nederland gekomen, om te beoordelen of hij goed genoeg is. Binnen de vereiste 3 maanden zijn zij weer teruggereisd naar Brazilië.

De zoon wil met zijn vader graag eind augustus weer naar Nederland komen. Een brief van Ajax ter bevestiging van de aanstelling in de jeugdselectie komt zo goed als zeker binnen. De bedoeling is dat hij dan met ingang van het nieuwe voetbalseizoen, eind augustus/begin september, bij Ajax gaat spelen, daar in een pleeggezin gaat wonen, naar school gaat en uiteraard traint en wedstrijden speelt. Omdat hij nog minderjarig is kan Ajax hem geen (arbeids) contract aanbieden.

Vraag: Kan deze jongen een verblijfsvergunning krijgen? En als dat niet het geval is, kan hij dan tot hij achttien wordt steeds opnieuw gebruik maken van de vrije termijn om hier te voetballen? Kan hij dan ook bij zijn oudere broer in Polen op bezoek en van daaruit heen en weer, omdat dat dichterbij is dan Brazilië?

1. Regelgeving

In artikel 5 Schengengrenscode (SGC) staan de voorwaarden voor een verblijf van ten hoogste drie maanden per periode van zes maanden. Voor Brazilianen geldt geen visumplicht (art. 1 lid 2 Bijlage 2 Vo 539/2001) In afwijking van de algemene regel voor niet-visumplichtige landen (90 dagen per 180 dagen), geldt voor Brazilië nog de oude berekening van de vrije verblijfstermijn.¹ Brazilianen mogen maximaal 3 maanden per 6 maanden in het Schengengebied verblijven. Op grond van art. 3.3 lid 1 onder c Vb 2000 kan de vrije

termijn alleen in bijzondere omstandigheden, ernstige ziekte of overmacht verlengd worden met maximaal 90 dagen.

De Wet arbeid vreemdelingen (Wav) regelt de tewerkstelling van vreemdelingen. Op grond van art. 2 lid 1 is een tewerkstellingsvergunning nodig om een vreemdeling werk te laten verrichten. In art. 1 lid 3 Besluit uitvoering Wav (BuWav) jo. art. 1 lid 1a onder 8 BuWav is geregeld dat vanaf de leeftijd van 17 jaar het mogelijk is om onbeloond mee te doen aan proeftrainingen voetbal. Dit moet met een werkgever in het betaald voetbal schriftelijk zijn overeengekomen. Ook moet de exacte periode van de deelname aan de proeftrainingen schriftelijk worden vastgelegd. In art. 1 lid 2 sub d BuWav is vastgelegd wat de duur is van deze proeftrainingen. Dat is maximaal 4 weken binnen een tijdsbestek van 52 weken. In de Regeling uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2014 (RuWav) is in art. 9 opgenomen dat een tewerkstellingsvergunning of gecombineerde vergunning kan worden geweigerd ten aanzien van een vreemdeling die jonger is dan 18 jaar. Paragraaf 16 van Bijlage 1 bij de RuWav geeft regels voor werknemers in de sportsector en in paragraaf 17 Bijlage 1 RuWav specifiek voor beroepsvoetballers.

De kennismigrantenregeling is niet van toepassing op voetballers, wel op andere sporters indien de werkgever bereid is om het salaris te betalen. Nadeel van deze regeling is dat het voldoen aan het salarisvereiste alleen voor echte topspelers haalbaar is.

2. Jurisprudentie

Op 29 februari 2000 moest Rechtbank Haarlem oordelen over een minderjarige voetballer die een aanvraag 'studie voortgezet beroepsonderwijs en opleiding tot beroepsvoetballer bij C'. indiende.² De Rechtbank overwoog dat verweerder onvoldoende beleid (in Vc 1994) had ontwikkeld om de aanvraag van deze persoon af te wijzen. Dit beleid is met het proeftrainingenbeleid voor zeventienjarigen, zoals hierboven aangegeven, nu in 2019 wel aanwezig. Tevens zou nu ook nog bewezen moeten worden dat de jongen in kwestie deze opleiding in het geheel niet in Brazilië zou kunnen vinden, hetgeen voor Brazilië onwaarschijnlijk is. Er blijkt beleid te zijn voor spelers jonger dan achttien die een exceptioneel talent zijn. Zij kunnen een werkvergunning krijgen vanwege dat talent, hetgeen slechts in zeer uitzonderlijke gevallen voorkomt. Het UWV noemt dit beleid het witte-raven beleid. In de brochure van de Federatie van Betaald Voetbal Organisatie (FBO) staat dat de

¹ Zie het nieuwsbericht van de IND van 18 oktober 2013, ve13002059, over het verschil na wijzen van het arrest Bot, JV 2006/441 m.nt. Tjebbes, ve06001303.

² VK Haarlem (mk) 29 februari 2000, JV 2000/106, ve11002334.

rechter dit beleid niet onrechtmatig acht.³ (De uitspraak is niet gepubliceerd.)

Een arrest waarin het witte-raven beleid genoemd wordt, is van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch in een belastingzaak.⁴ Het betrof een jonge Braziliaanse voetballer die in juni 1998 zeventien was geworden en daarvoor op een toeristenvisum mee speelde en trainde bij voetbalclub AA en per 1 juli 1998 een contract kreeg bij club AA. Hij was toen dus net zeventien.

3. Antwoord

Mede afhankelijk van hoe lang hij met zijn vader nu in Nederland is geweest, kan de zoon zonder visum nog de drie maanden volmaken als hij eind augustus komt. Als het maar binnen de zes maanden van de eerste binnenkomst is. Maar daarmee kan hij nog geen vrijstelling van een tewerkstellingsvergunning krijgen of recht op verblijf. Dat hij binnen Schengen vrij kan reizen naar zijn broer in Polen is fijn, maar omdat hij maar drie maanden in Schengen mag verblijven schiet hij daar niets mee op. Om voor de proeftrainingenregeling voor 17 jarigen in aanmerking te komen moet hij 90 dagen buiten Schengen verblijven om opnieuw in te kunnen reizen.

De kans dat hij als zestienjarige ook daadwerkelijk voor Ajax kan gaan voetballen is zeer klein. Bij het meetrainen in een belofteam, of één van de hoogste jeugdselecties (de landelijke A-, B- of C- jeugdselectie van een betaald voetbalorganisatie) kan al sprake zijn van het verrichten van arbeid door een vreemdeling waarvoor een tewerkstellingsvergunning nodig is. De enige uitzondering is het speciale beleid voor spelers van ten minste zeventien jaar oud in art. 1 lid 1 a onder 8 BuWav.

De speler moet ten minste zeventien jaar zijn en mag maximaal één keer per jaar gedurende maximaal vier weken achtereen worden tewerkgesteld, uitgezonderd het spelen van officiële wedstrijden. De proeftraining moet gericht zijn op het testen van de kwaliteiten van de speler, zonder dat er sprake is van een salaris of winst voor de betaaldvoetbalorganisatie (een onkostenvergoeding is wel toegestaan). De proeftraining en de proeftrainingsperiode moeten schriftelijk tussen de speler en de betaald voetbalorganisatie worden vastgelegd en mag maximaal 4 aaneengesloten weken binnen een tijdsbestek van 52 weken slechts eenmaal worden verricht – dit dus zonder tewerkstellingsvergunning. Als zestienjarige valt hij daar nog niet onder. Hem kan alleen deze proeftraining worden aangeboden

als zeventienjarige. Deelname aan officiële wedstrijden of internationale toernooien en wedstrijden waarmee een club het seizoen opent vallen hier niet onder.⁵

Het aanbieden van een contract in het betaalde voetbal (profcontract) is alleen mogelijk voor een profvoetballer die voldoet aan drie voorwaarden:

1. Uitkomen in de hoogste afdeling van de sport. Dat zijn op grond van par. 17 Bijlage 1 RuWav de Ere- en Eerste divisie van het betaald voetbal;
2. voldoen aan het inkomenscriterium. Het gegarandeerde inkomen van spelers van 18 en 19 jaar dient ten minste 75% van het vastgestelde gemiddelde bruto jaarinkomen in de Eredivisie te bedragen. Voor het seizoen 2018/2019 is dat € 218.101;
3. het kwaliteitscriterium. Een speler moet in het seizoen direct voorafgaande aan de tewerkstelling op regelmatige basis deelgenomen hebben aan een competitie die tenminste even sterk is als de hoogste afdeling van de Nederlandse competitie. Of de speler heeft op een andere wijze bewezen over ten minste vergelijkbare kwaliteitseisen te beschikken. Bijvoorbeeld als de speler is uitgekomen in, of is geselecteerd voor de definitieve selectie van het nationale elftal van zijn land; het Olympisch elftal van zijn land; of een nationaal jeugdelftal van zijn land.

Een tewerkstellingsvergunning kan op grond art. 9 RuWav worden geweigerd voor een speler jonger dan 18 jaar. Een aanvraag door iemand beneden de 18 jaar wordt in beginsel altijd afgewezen, tenzij sprake is van een exceptioneel talent, het hierboven beschreven 'witte ravenbeleid'.⁶

Voetbalclubs geven soms als 'oplossing' de ouders een functie bij de club, dat deed een voetbalclub een tijdje terug nog bij een zestienjarig talent. De speler kan dan een afhankelijke verblijfsvergunning bij de ouder krijgen. Of Ajax en de vader, een oud-Feyenoordspeler, tot een overeenkomst zouden kunnen komen, is nog maar de vraag.

De beste oplossing is dat de jongen zich nog een jaar bij een club in Brazilië in de kijker speelt, in de hoop dat hij vervolgens in zijn zeventiende jaar nog een proeftraining op grond van de regeling in de BuWav bij Ajax weet te verkrijgen. Wie weet blijkt hij dan een witte raaf te zijn. Het huidige beleid met de mogelijkheid om slechts in zeer uitzonderlijke situaties een speler van zeventien een contract aan te bieden, is vanuit het oogpunt van bescherming tegen mensenhandel zo gek nog niet.

3 FBO, www.fbo.nl; shorturl.at/ajkW2.
4 Gerechtshof 's-Hertogenbosch 25 augustus 2004, 03/01704, ECLI:NL:GHSHE:2004:AR3531.

5 FBO, *Brochure vreemdelingen juli 2019*, par. 3.4, p. 15.
6 FBO, *Brochure vreemdelingen juli 2019*, par. 3.1, p. 14.